

Kampanja og undirskriftainnsavning fyrir avtøku av torturi

AMNESTY INTERNATIONAL

skriftum til frá Maud Heinesen, Amnesty Internationals, post-næstformann í Føroya deild | boks 209, Tórshavn.

International Appeal to the President of the General Assembly of the United Nations

«Eingin eigur at koma undir tortur ella ringa, ómenniskjansliga ella eyðmýkjandi viðferð ella revsing.»

«No one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.» § 5 í yvirlýsing ST um mannarettindini.

Vit undirritaðu heita á aðalfund Sameindu Tjóða um alt fyrri eitt at lýsa torturin av fangum óløgliga um allan heim. We, the undersigned, call upon the General Assembly of the United Nations to outlaw immediately the torture of prisoners throughout the world.

Navn
Bústaður

Name
Address

25. árið eftir almannakunn-gerðina av Mannarettindaryvirlýsingini hevur Amnesty International skipað fyrri heimsumfatandi kampanju (striði) fyrri avtøku av pinslu (torturi). Í longri tíð hava frásagnir um ymiskar pinsluhættir, kropsligar sum sál-arlígar, fløtt inn frá fleiri lond-um, eisini slíkur sum siga seg ganga undir altjóða samtyktir.

Endamálið við striðnum (kampanjun) er at royna at seta bann fyrri hesum ómenniskjaliga, ræðuliga fyrbrigdi, sum heldur enn at minka týkst vinda alt meir upp á seg.

Úr grikskum fongslum verða brøv smuglað út har lerd, skúla- og yrkisfelagfólk greiða frá «falanguni». Úr Con Son í Viet-nam eru frásagnir um og myndir av teimum kryplaðu og píndu, sum sett eru í tikarabúrini. Limir í borgararettindarrøsluni í Sovjetsamveldinum verða «lagdir inn» á sinnissjúkrahús og noyddir í at geva seg undir medisinska viðgerð. Í Norðurirlandi fingur illkend IRA-fólk svartar hettur niður um høvdið og komu undir andskremiliga, verkjandi ljóð, meðan tey vóru tvingað at standa uppi í tímavis. Sudurafrikanskir myndugleikar royna at koma við kávalótum, tá andlát eru fyrri í avhoyringarsølum. Illkend í Brasília koma undir óløgliga larm, ræðsluskrikk, ravnagns hvøkk og tað tiltikna «papa-geykavaglið». Hetta eru bert nøkur fá dømi.

Við at nýta pinsluhátin um-bera summir myndugleikar seg við, at hann er skjótasti og ómakaleysasti háttur til at út-vega upplýsingar og jättanir. Til hetta er at siga, at í flest øllum forum kemur einki burtúr á henda hátt. Annaðhvørt er tann píndi tigandi — hann hevur kanska einki at viðganga — ella fellur hann saman og viðgongur viljugur hvat sum helst, bert fyrri at sleppa undan líðingunum. So-

stätt kunnu myndugleikarnir spara sær. Teir kunnu ikki vera vissir í, at tað er sannleikin, sum kemur upp, og noyðast tí at nýta meiri tíð og orku í at fáa tað viðgongna sannað ella avsannað, um hetta nú ber til, tá ið saman um kemur.

Kortini stendur ófatiliga skilið við (og versnar). Okkurt er, sum bendir á, at orsökina man vera, at tað framvegis verður hildið, at bert hugsanin um at vága at koma sær undir gløðandi lutir, ravnagns hvøkk, svongd, pínu, innspræningar hava eina fyrirbygging, ræðandi ávirkan á fólk, sum høvdu havt hug at komið sær upp í sosialar og politiskar røslur. Men royndirnar vísa, at úrslitið ofta verður beint tvørturímóti — yvirgangur skapir mótyvirgang, kúgan elur móttøðurøslur.

Hetta er tað, sum hevur fingið Amnesty International at kenna seg noytt at gera vart við seg á serstakan hátt á hesum øki. Felagsskapurin hevur orðað uppskot til samtyktar um pinslu (tortur) og viðferð av fangum at seta fram fyrri aðalfund S.T. á henda framsýningu í Paris t. 10. des. í ár verða medisinsk, sálárlig, lögfrøðilig og sosial sjónarmið viðvíkjandi pinslu (torturi) viðgjørð av kønum fólkum og verkskráir (aktionsprogrammer) orðaðar; framman-undan ráðstevnunin hava nakrir smærri stevnur verið, m.a. ein norrøn í Oslo t. 6.—7. okt.

Stuðlandi seg til goymslur Amnesty's og við tilfari frá øðrum keldum hava tveir lögfrøðingar, Elise Becket Smith og James Becket úr Amerika, skrivað bók, sum kemur út um stutta tíð, og sum snýr seg um pinslu, pinsluhættir (torturmetoder) og út-breiðslu teirra.

Um fólk sum heild standa saman um fordøming av pinslu, kann hetta verða grund til enda-

liga avtøku av henni. Amnesty International heitir á øll um at taka lut í stóru, heimsumfatandi undirskriftainnsavningini, har aðalfundur S.T. verður biðin um alt fyrri eitt at lýsa pinslu óløg-liga allastaðir í heiminum. Undirskriftainnsavningin skuldi verið liðug um hálvan sept., men freistin er nú longd til 1. des., beint undan at ráðstevnan verður sett (t.e. undirskriftir mugu vera Føroya deild A.I. í hendi 20. nov.) Tær innsavnaðu undirskriftirnar úr øllum heiminum verða síðani handaðar formanninum fyrri aðalfundi S.T.

Stuðlið Amnesty International at gera avtøku av torturi til eitt alheims fólkakrav! Verið við til at undirskriva áheitanina á aðalfund Sameindu Tjóða!

Øll vita vit, at torturur verður ikki avtíkin í bræði við berum undirskriftum, men her er høvi at gera vart við, at til eru fólk, ið ikki vilja lata sær lynda, at § 5 í Yvirlýsing ST um manna-rettindi verður traðkað undir fót. Stundin er eisini komin at halda fram við at gera vart við hetta, til avtøku av torturi gerst eitt dyggiligt og satt alheims fólkakrav, ið eingin landastjórn kann snúva sær undan.

Latið ikki líkasælu okkara, ið kenna okkum trygg fyrri hesum vandamáli, og undanstøkkingar okkara, at alt tilfikt er til fánytis, forkoma hesum tiltaki. Eitt dømi um, hvussu álvarsliga fólk, ið ikki kenna seg trygg, taka hesa kampanju, er presturin Yoon í Seoul. Hann kundi fyrst í september leggja fram 10.000 undirskriftir úr einum landi, har inn-savning av undirskriftum er bannað.

Niðanfyrri standandi lepi skal alt fyrri eitt sendast við undir-

Nakrar kvinnur

søkjast til pakkiarbeiði.

Konservesvirkið GLOBAL
telf. 12867 Tórshavn.

Spinnið í Gøtu

tygum fáa gott tóg, og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll slag av føroyskum tógvi.

TØTINGARVIRKIÐ

v/ Ólavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

1444. Hetta er ein stór mynd 145×190 cm. Tað vilja óivað vera ymiskar meiningar um henda málning. sjálvur haldi

Toftavatn. 1955.

eg, at her hevur EmJ Krause verið heppnari.

S. Joensen-Mikines gjørdist tíðliga líkamliga sjúk, og skulu vit fara eftir hesi bók, so gjørdist hann seinn eisini sál-arlíga sjúk, og hesin neyðarsjúki maðurin verður í bókini sálárliga sundrkarvaður, tað verður hvor slintra lögð fer.

Nú er hertil at siga, at tey, sum hava verið mest opinskár- ad, sagt mest frá lívi listar-mansins, eru S. Joensen-Mik-nes sjálvur, vinir, kenningar og næstafólk, men óvist er, um hesi hava ætlað, at teirra frásagnir — so eindaleyst — skulu hava verið festar á blað, meðan listarmaðurin enn er á lívi, tí hann hevur óivað av og á enn so ljósar lætur, at hann dugir at lesa.

Tað er mangt í hesi bók, sum ikki prýðir hana, men annars er hetta ein sera forvitn- slig bók um ein stóran listar-

Túlsargarður. 1957.

mann, og vit færoyingar kunnu vera ernir av at hana kanna av S. Joensen-Mikines. Speli var at sjúka so tíðliga skuldi færoy-

Sámal Johansen.